

[Bundgaard Nielsen]

Disse og andre spørgsmål vil vi vende tilbage til i udvalget. I det hele taget mener vi, at forslaget må underkastes en meget grundig behandling.

Kjelgaard (KF):

Jeg tror, at Danmark har et af de bedst administrerede og bedst kontrollerede pengeinstitutsystemer i verden. Pengeinstitutterne bliver brugt i den økonomiske politik, og de prøver loyalt at leve op til de pengepolitiske krav og målsætninger, regeringen og Nationalbanken fra tid til anden opstiller. De forsøger – det kan man få indtryk af i bemærkningerne – at krybe udenom ved hjælp af datterselskaber, men der har selvfølgelig også været enkelte undtagelser. Alligevel er det et spørgsmål, om det er nødvendigt og påkrævet af hensyn til offentligheden at stramme kravene så meget, som ministeren lægger op til.

Siden kapitalkravet sidst blev skærpet, i 1974, har bankerne i gennemsnit haft en vækst i egenkapitalen på 115 pct. På det grundlag kunne det måske være rimeligt at forhøje kravet til en ny banks aktiekapital til f.eks. 10 mill. kr. Men det er noget af det, vi kan drøfte i udvalget.

En anden ting er, at ved udgangen af 1980 havde 50 af samtlige 77 danske banker en aktiekapital på under 25 mill. kr. Og af disse 50 havde de 24 en aktiekapital på under 10 mill. kr. Noget tilsvarende gør sig gældende for sparekasserne, hvor 112 sparekasser ifølge bemærkningerne til lovforslaget havde en egenkapital på under 5 mill. kr.

Spørgsmålet er: er det rimeligt, at de bestående mindre pengeinstitutter skal finde grundlaget for deres eksistens i en undtagelse fra lovens hovedbestemmelse? Er det rimeligt at stille betydeligt større krav til nye pengeinstitutter end dem, de bestående vil kunne opfylde? Det kunne der siges meget om, og jeg er sikker på, ministeren kan sige meget om det.

Der kunne også siges meget om de andre ændringer, der er foreslået, f.eks. vedrørende kontrollen med datterselskaber. Jeg er meget enig med hr. Bundgaard Nielsen i de betragtninger, han gav udtryk for. Kontrollen med datterselskaberne er efter min mening allerede ret effektiv, og man kunne måske frygte, at en yderligere stramning vil give det grå,

det sorte, det ukontrollerede pengemarked endnu mere vind i sejlene. Den tanke synes ikke at have strejft ministeren, men jeg er overbevist om, at ministeren ligesom jeg synes, at en sådan udvikling ville være absolut uønsket.

Jeg tror, der kan siges meget for og imod af de forskellige pengeinstitutter. Nogle med datterselskaber er måske imod, andre for. Nogle af de mindre pengeinstitutter kan være imod osv. Men jeg håber, at vi under alle omstændigheder kan få problemerne kortlagt under udvalgsarbejdet, som vi selvfølgelig vil deltage i med sædvanlig saglighed.

Lawaetz (FP):

Venstres og konservatives ordførere udtrykte betænkelighed. Fremskridtspartiet vil nok udtrykke mere end betænkelighed.

Disse to lovforslag betyder en væsentlig stramning af betingelserne for at drive ind- og udlånsvirksomhed. Forhøjelsen af den ansvarlige kapital fra 5 mill. kr. til 25 mill. kr. er et ordentligt spring, det vil selv ministeren vist indrømme. Udvidelsen af beføjelserne for tilsynet med banker og sparekasser betyder også en væsentlig stramning. Man har sidst ændret lov om banker og sparekasser så sent som den 30. januar 1981. Fra 1956 til 1975 var minimum for den ansvarlige kapital 600.000 kr. Det beløb holdt i 19 år. Nu vil man femdoble efter 6 år. Det er en stor mundfuld at sluge.

Hvad kan formålet med disse to lovforslag være? Det kan kun være at hindre nye bankers oprettelse og endnu mere at forhindre oprettelse af finansieringsselskaber og finansieringsinstitutter af privat karakter. Er det i lånernes interesse? Jeg mener faktisk nej. I forvejen er antallet af selvstændige banker stærkt faldende. Hvorfor? Hovedbankerne køber ganske enkelt flere og flere små selvstændige provinsbanker. Det vil sige, at magten på pengemarkedet mere og mere bliver koncentreret på få og store banker, som gennem indbyrdes aftaler let kan komme til at dirigere en stor del af pengemarkedet. Det kan efter fremskridtspartiets mening meget let komme til at forvride konkurrencen og i den sidste ende ikke alene komme til at betyde dyrere, men også vanskeligere lånemuligheder, og det er måske det værste.